

Datum

7 maart 2025

Onderwerp

VNG-inbreng CD asiel & migratie 12 maart 2025

Geachte woordvoerders asiel en migratie,

Op 12 maart debatteert u met de minister van Asiel en Migratie over het Vreemdelingen- en asielbeleid. Op de agenda staat onder meer de [Kamerbrief versnelde uitstroom statushouders van 14 februari](#). De VNG heeft ernstige bedenkingen bij de effectiviteit en samenhang van de maatregelen die door het kabinet wordt voorgesteld.

Doorstroomlocaties

De VNG heeft al in september 2024 een [brief](#) gestuurd naar het ministerie van Asiel en Migratie, waarin we wijzen op de risico's van doorstroomlocaties. We zien deze punten niet terug in het uiteindelijke voorstel. Ondanks herhaalde verzoeken van de VNG is er geen uitvoeringstoets gedaan.

Wij verwachten dat de doorstroomlocaties in korte tijd verworden tot 'volstroomlocaties' omdat:

- De kans om binnen afzienbare termijn door te verhuizen naar een andere woning – gezien de krapte op de woningmarkt – klein is;
- Het een financieel risico bij de gemeente legt, omdat zij financiering voor slechts één jaar per statushouder ontvangen. Gemeenten mogen weliswaar huur vragen, maar in het algemeen is de rol van verhuurder of exploitant een nieuwe taak waar gemeenten niet op zijn toegerust;
- De vergoeding per bezette plek ook een financieel risico voor gemeenten creëert, omdat zij nauwelijks grip hebben op de aantallen statushouders die zij krijgen toebedeeld.

De risico's verergeren als het voorgenomen verbod op het met voorrang huisvesten van statushouders in werking treedt. Het wordt dan nagenoeg onmogelijk om door te stromen. Bovendien kent het wetsvoorstel in haar huidige vorm geen uitzondering voor huisvesting in doorstroomlocaties, wat betekent dat deze locaties na aanpassing van de Huisvestingswet niet meer ingezet mogen worden om statushouders met voorrang te huisvesten.

Eenmalig bedrag voor huisvesting

Het eenmalige bedrag dat het kabinet wil uitkeren per statushouder die vanuit de opvang naar de gemeente gaat, roept vooral vragen op. De voorwaarden zijn onduidelijk: het is niet helder of gemeenten zelfstandige en/of onzelfstandige woonruimte mogen inzetten en of er wel of niet gebruik mag worden gemaakt van de bestaande sociale woningvoorraad. Bovendien is onduidelijk voor hoeveel statushouders dit budget beschikbaar is.

- De VNG probeert wil hier graag zo spoedig mogelijk meer duidelijkheid over te krijgen en spoort u ook aan de minister hierop te bevragen.

Samenhang met aangekondigd verbod op voorrang huisvesting statushouders

Op 17 februari 2025 is een internetconsultatie van start gegaan over de voorgenomen aanpassing van de Huisvestingswet, die een verbod op het met voorrang huisvesten van statushouders (op grond van het feit dat zij statushouder zijn) moet invoeren. De VNG werkt nog aan een inhoudelijke reactie op deze consultatie. Vanwege de samenhang met de versnellingspoging van minister Faber, brengen wij dit nu alvast onder uw aandacht.

De VNG is verbaasd dat het kabinet in één week twee tegengestelde signalen heeft gegeven over de huisvesting van statushouders. Enerzijds worden gemeenten met financiële prikkels verleid zo snel mogelijk zoveel mogelijk statushouders te huisvesten. Anderzijds geeft het kabinet aan dit zo onwenselijk te vinden, dat het verlenen van voorrang verboden wordt. Dit creëert chaos en verwarring, daarmee ineffectief beleid en als gevolg daarvan ook een situatie die niet uit te leggen is aan inwoners.

We roepen u dringend op de minister te laten werken naar effectieve en realistische oplossingen, zowel in de asielketen als op de woningmarkt. Daarmee moet een stabiel opvanglandschap (het geheel van verschillende opvangvoorzieningen voor asielzoekers) ontstaan en voldoende woonruimte voor alle (aandachts)groepen worden gerealiseerd, waarmee onze inwoners écht geholpen zijn. De VNG heeft de minister-president per [brief](#) op 4 maart 2025 gevraagd de regie in handen te nemen om samenhang in het beleid te borgen. Uw steun hierbij is nodig.